

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»

Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D3 Менеджмент
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС(120 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	2-й семестр (3 чверть)
Тривалість викладання	1 чверть
Заняття:	5 годин на тиждень
Лекції	3 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2935>

Кафедра, що викладає: менеджменту

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»

Інформація про викладачів:

Дубей Юлія Володимирівна (лекції та практичні),

д.е.н., професор каф. менеджменту

<https://surl.li/gqepmr>

E-mail:

dubiei.yu.v@nmu.one

1. Анотація до курсу

Вивчення дисципліни «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції» дозволить менеджерам обирати схеми фінансування експортно-імпортних операцій, порівнювати їх за вартістю, строками, умовами забезпечення та рівнем кредитного ризику, а також обґрунтовувати вибір

фінансового інструменту з урахуванням конкретних умов зовнішньоекономічної операції.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції» є формування системи знань і навичок з аналізу міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій.

3. Завдання курсу

Завданнями курсу є:

- формування понятійного апарату на основі теоретичного вивчення дисципліни;
- розвиток навичок застосовування результатів аналізу міжнародних кредитно-розрахункових і валютних операцій для прийняття обґрунтованих управлінських рішень;
- формування у студентів здатності знаходити нову інформацію та її опрацьовувати на практичних заняттях.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач повинен знати:

- умови застосування основних форм міжнародних розрахунків та обґрунтовувати їх вибір з урахуванням інтересів експортера, імпортера й умов зовнішньоекономічного контракту;
- законодавчі акти, що регулюють виконання кредитно-розрахункових та валютних операцій;
- процедури та інструменти визначення потреби підприємства у фінансуванні зовнішньоекономічних операцій та оцінки альтернативних джерел й умови залучення фінансових ресурсів;
- приклади застосування кредитно-розрахункових та валютних операцій в практиці вітчизняних підприємств.

4. Результати навчання

Після вивчення цієї дисципліни ви зможете:

- пояснювати сутність, види та механізми здійснення міжнародних кредитних, розрахункових і валютних операцій у системі зовнішньоекономічної діяльності;
- розуміти порядок організації та документального оформлення міжнародних кредитно-розрахункових і валютних операцій з урахуванням вимог валютного регулювання;
- аналізувати умови та параметри міжнародних кредитних, розрахункових і валютних операцій, оцінювати їх економічну доцільність та пов'язані з ними фінансові ризики;

- застосовувати методи розрахунку та оцінювання показників міжнародних кредитно-розрахункових і валютних операцій для обґрунтування управлінських рішень;
- обґрунтовувати вибір форм міжнародних розрахунків, кредитних та валютних інструментів з урахуванням умов зовнішньоекономічної операції та пов'язаних із нею ризиків.

5. Структура курсу

Тематика занять	Вид занять	Ресурси
Тема 1. АНАЛІЗ УМОВ ФІНАНСУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	Лекція	Презентація, конспект лекцій https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2935
1.1. Визначення потреби підприємства у фінансуванні зовнішньоекономічних операцій		
1.2. Аналіз джерел та форм фінансування зовнішньоекономічних операцій		
1.3. Порівняльний аналіз основних умов залучення фінансових ресурсів		
1.4. Оцінювання вартості та строків фінансування зовнішньоекономічних операцій		
1.5. Обґрунтування вибору оптимальних умов фінансування зовнішньоекономічної операції		
Тема 1. АНАЛІЗ ТА ВИБІР УМОВ ФІНАНСУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ	Практичні заняття	Кейси та розрахункові справи «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»
Тема 2. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТА ВИБІР ІНСТРУМЕНТІВ МІЖНАРОДНОГО КРЕДИТУВАННЯ	Лекція	Презентація, конспект лекцій https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2935
2.1. Аналіз інструментів торговельного та банківського кредитування зовнішньоекономічних операцій		
2.2. Порівняльний аналіз кредитних схем фінансування експортно-імпортних операцій		
2.3. Оцінювання вартості, строків та забезпечення міжнародного кредитування		
2.4. Порівняння кредитних ризиків за різними інструментами міжнародного кредитування		
2.5. Обґрунтування вибору інструменту міжнародного кредитування з урахуванням умов зовнішньоекономічної операції		
Тема 2. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ІНСТРУМЕНТІВ МІЖНАРОДНОГО КРЕДИТУВАННЯ	Практичні заняття	Кейси та розрахункові справи «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»

Тема 3. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТА ВИБІР ФОРМ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ	Лекція	Презентація, конспект лекцій https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2935
3.1. Аналіз умов та особливостей застосування основних форм міжнародних розрахунків		
3.2. Порівняльний аналіз умов, вартості та строків здійснення міжнародних розрахунків		
3.3. Оцінювання розподілу фінансових ризиків між учасниками зовнішньоекономічної операції за різними формами розрахунків		
3.4. Порівняння рівня захищеності та фінансових інтересів експортера й імпортера		
3.5. Обґрунтування вибору форми міжнародних розрахунків з урахуванням умов контракту та ризиків зовнішньоекономічної операції		
Тема 3. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТА ВИБІР ФОРМ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ	Практичні заняття	Кейси та розрахункові справи «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»
Тема 4. АНАЛІЗ ДОКУМЕНТАРНИХ ОПЕРАЦІЙ У МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКАХ	Лекція	Презентація, конспект лекцій https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2935
4.1. Аналіз умов та механізмів здійснення документарних операцій у міжнародних розрахунках		
4.2. Аналіз документарного акредитива та оцінювання умов його застосування у зовнішньоекономічній операції		
4.3. Аналіз документарного інкасо та порівняння умов його використання з акредитивною формою розрахунків		
4.4. Аналіз платіжних і товаросупровідних документів та оцінювання відповідності їх умовам зовнішньоекономічного контракту		
4.5. Оцінювання ризиків документарних операцій та обґрунтування способів їх мінімізації		
Тема 4. АНАЛІЗ ДОКУМЕНТАРНИХ ОПЕРАЦІЙ ТА ПЛАТІЖНИХ ДОКУМЕНТІВ	Практичні заняття	Кейси та розрахункові справи «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»
Тема 5. ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ МІЖНАРОДНИХ КРЕДИТНО-РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ	Лекція	Презентація, конспект лекцій https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2935
5.1. Ідентифікація та класифікація ризиків міжнародних кредитно-розрахункових операцій		
5.2. Аналіз факторів виникнення та оцінювання рівня кредитних, платіжних і комерційних ризиків		

5.3. Оцінювання впливу умов кредитування та форм міжнародних розрахунків на рівень ризику зовнішньоекономічної операції		
5.4. Порівняльне оцінювання ризиків альтернативних варіантів здійснення міжнародної кредитно-розрахункової операції		
5.5. Обґрунтування заходів щодо мінімізації ризиків та підвищення надійності міжнародних кредитно-розрахункових операцій		
Тема 5. ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ МІЖНАРОДНИХ КРЕДИТНО-РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ	Практичні заняття	Кейси та розрахункові вправи «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»
ТЕМА 6. АНАЛІЗ ВАЛЮТНИХ КУРСІВ ТА ЇХ ВПЛИВУ НА РЕЗУЛЬТАТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ	Лекція	Презентація, конспект лекцій https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2935
6.1. Аналіз динаміки валютних курсів та факторів, що визначають їх зміни		
6.2. Аналіз впливу зміни валютного курсу на вартісні параметри зовнішньоекономічної операції		
6.3. Оцінювання впливу валютних коливань на доходи, витрати та фінансовий результат підприємства		
6.4. Порівняльне оцінювання результатів зовнішньоекономічної операції за різних сценаріїв зміни валютного курсу		
6.5. Обґрунтування управлінських рішень з урахуванням впливу валютного курсу на результати зовнішньоекономічної операції		
ТЕМА 6. АНАЛІЗ ВПЛИВУ ВАЛЮТНОГО КУРСУ НА РЕЗУЛЬТАТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ	Практичні заняття	Кейси та розрахункові вправи «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»
ТЕМА 7. АНАЛІЗ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА УМОВ ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ	Лекція	Презентація, конспект лекцій https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2935
7.1. Аналіз основних вимог валютного регулювання щодо здійснення міжнародних операцій підприємства		
7.2. Аналіз порядку проведення валютних операцій та вимог до їх документального оформлення		
7.3. Оцінювання впливу валютних обмежень і регуляторних вимог на умови здійснення зовнішньоекономічних операцій		
7.4. Аналіз відповідності умов зовнішньоекономічної операції вимогам валютного регулювання		
7.5. Обґрунтування управлінських рішень щодо організації валютних операцій з урахуванням регуляторних вимог		

ТЕМА 8. АНАЛІЗ ВАЛЮТНИХ КУРСІВ ТА ЇХ ВПЛИВУ НА РЕЗУЛЬТАТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ	Лекція	Презентація, конспект лекцій https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2935
8.1. Аналіз структури та динаміки валютних операцій підприємства		
8.2. Аналіз доходів і витрат за валютними операціями та факторів їх формування		
8.3. Оцінювання курсових різниць та їх впливу на фінансові результати підприємства		
8.4. Порівняльне оцінювання фінансових результатів валютних операцій за різних умов їх здійснення		
8.5. Обґрунтування напрямів підвищення ефективності валютних операцій підприємства		
ТЕМА 7. ОЦІНЮВАННЯ ВАЛЮТНОГО РИЗИКУ ТА ВИБІР СПОСОБУ ЙОГО МІНІМІЗАЦІЇ	Практичні заняття	Кейси та розрахункові вправи «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»
ТЕМА 9. ОЦІНЮВАННЯ ВАЛЮТНОГО РИЗИКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ	Лекція	Презентація, конспект лекцій https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2935
9.1. Ідентифікація та аналіз факторів виникнення валютного ризику зовнішньоекономічної операції		
9.2. Визначення величини валютної позиції та оцінювання рівня валютного ризику підприємства		
9.3. Оцінювання потенційних фінансових втрат від несприятливої зміни валютного курсу		
9.4. Порівняльне оцінювання валютного ризику за альтернативних умов здійснення зовнішньоекономічної операції		
9.5. Обґрунтування вибору способу мінімізації валютного ризику з урахуванням його рівня та потенційних фінансових наслідків		
ТЕМА 10. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ІНСТРУМЕНТІВ ХЕДЖУВАННЯ ВАЛЮТНИХ РИЗИКІВ	Лекція	Презентація, конспект лекцій https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2935
10.1. Аналіз основних інструментів хеджування валютних ризиків та умов їх застосування		
10.2. Порівняльний аналіз форвардних, ф'ючерсних, опціонних та своп-інструментів хеджування		
10.3. Оцінювання вартості та ефективності альтернативних інструментів хеджування валютного ризику		
10.4. Порівняльне оцінювання фінансових результатів зовнішньоекономічної операції за різних варіантів хеджування		

10.5. Обґрунтування вибору інструменту хеджування валютного ризику з урахуванням параметрів операції, рівня ризику та вартості хеджування		
ТЕМА 8. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ІНСТРУМЕНТІВ ХЕДЖУВАННЯ ВАЛЮТНИХ РИЗИКІВ	Практичні заняття	Кейси та розрахункові вправи «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції»
Підведення підсумків роботи за семестр, оголошення оцінок		Тестова контрольна робота

6. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом. Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365. Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджету до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle. Інстальований на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point).

7. Система оцінювання та вимоги

7.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 7-го кваліфікаційного рівня НРК.

7.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів складатиме **не менше 60** з таких видів робіт:

- 1) поточне тестування;
- 2) виконання розрахункових завдань за темами дисципліни;

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі 1 контрольної тестової роботи, яка містить тестові закриті запитання (чотири варіанти відповідей, одна відповідь правильна). Правильна відповідь на тест оцінюється у 2 бали. Лекційна тестова контрольна робота включає 30 тестів - максимально оцінюються у 60 балів (30 тестів × 2 бали/тест). Загалом отримується **максимум 60 балів**, тобто 60% від оцінки за освітній компонент.

Практична частина оцінюється за результатами виконання індивідуальних завдань, демонстрації та обговорення презентацій, вирішенні розрахункових кейсів тощо (див. в таблиці розділу 4). Детальний опис критеріїв оцінювання якості виконання завдань та участі у командній роботі представлено у Методичних рекомендаціях до проведення практичних занять та самостійної роботи (Дубей Ю.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до проведення практичних занять та самостійної роботи для здобувачів освітнього ступеня магістра освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спеціальності D3 Менеджмент / Ю.В. Дубей ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2026. – 45 с.). У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 40 балів**, тобто 40% від оцінки за освітній компонент.

Максимальне оцінювання поточного контролю в балах:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
60	40	100

Отримані бали за теоретичну та практичну частини додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Для уточнення оцінки за поточною контрольною роботою, як з ініціативи викладача, так і з ініціативи здобувача після її виконання можливе проведення співбесіди.

7.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (диференційований залік)** під час сесії.

Диференційований залік проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **30 тестових завдань** з чотирма варіантами відповідей (одна відповідь правильна), оцінюється у 2 бали за 1 тест (**разом 60 балів**) та **2 ситуаційних вправ**, які оцінюються максимум у 40 балів - 2 вправи по 20 балів за 1 завдання (**разом 40 балів**), причому розподіл балів за кожним завданням такий:

- 20 балів – відповідність еталону;
- 15 балів – відповідність еталону з незначними помилками;
- 10 балів – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкрито;
- 5 балів – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за теоретичну та практичну частину курсу додаються (результуюча оцінка за комплексну контрольну роботу) і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою

здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Для уточнення оцінки, як з ініціативи викладача, так і з ініціативи здобувача після або під час письмового екзамену можливе проведення співбесіди.

8. Політика курсу

8.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» <https://surl.li/nsjqnj>.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика академічної доброчесності ґрунтується на Кодексі академічної доброчесності НТУ «Дніпровська політехніка» <https://surl.li/umkwcp> та Політиці щодо використання штучного інтелекту в діяльності НТУ «Дніпровська політехніка» <https://surl.li/skcgvo>.

При вивченні освітнього компоненту не дозволяється використання ІІІ для:

- виконання підсумкових робіт під час участі у контрольних заходах (контрольні роботи, залікові тести, іспити, квізи, індивідуальні письмові завдання тощо), якщо інше не дозволено викладачем;
- повного копіювання згенерованого ІІІ контенту (текстів, зображень, відповідей тощо) без критичної обробки, редагування чи належного посилання на джерело у випадках, коли використання ІІІ дозволено;
- імітації самостійного мислення чи створення відповідей, які не відображають особистих зусиль здобувача вищої освіти, зокрема у творчих роботах (есе, курсові, кваліфікаційні роботи, огляди літератури тощо), що вимагають авторського аналізу, рефлексії чи міркувань;
- виконання розрахункових чи аналітичних завдань, де необхідне самостійне розуміння логіки, встановлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків;
- підготовки до дебатів, усних презентацій чи аналізу первинних джерел, що потребують самостійного формулювання думок, інтерпретації та контекстуального аналізу;

- створення контенту, який порушує авторські права чи етичні норми, включаючи публікацію згенерованого контенту, що може спотворювати реальність чи знецінювати важливість повідомлень.

8.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінки кафедри менеджменту у Facebook, Instagram, TikTok.

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

8.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

8.4. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8.5. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Методи навчання. Під час *лекцій та практичних занять* будуть застосовані такі методи навчання:

Пояснення. Тлумачення понять, явищ, принципів, термінів тощо, переважно під час викладання нового матеріалу.

Інструктаж. Надання алгоритму дій для виконання поставленого завдання.

Діалог. За допомогою запитань викладач мотивуватиме здобувачів вищої освіти до відтворення набутих знань, формування самостійних висновків і узагальнень на основі засвоєного матеріалу.

Навчальна дискусія, дебати. Це обговорення важливого питання, обмін думками між здобувачами вищої освіти та/або викладачем, спрямовані не лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину.

Ілюстрування. Застосування презентацій, відео та іншого медіа-контенту для підкріплення матеріалу, який пояснюється, обговорюється або завдань, які виконуються.

Самостійне спостереження (навчання, дослідження). Це безпосереднє самостійне сприймання явищ дійсності у процесі навчання.

Письмові та усні контрольні завдання. Самостійна концентрація та відтворення отриманих знань та навичок в умовах обмеженого часу та джерел інформації.

Кейси. Пошук проблемної ситуації реальної діяльності підприємства, через яку спостерігається негативний ефект, та обґрунтування оригінального її рішення, спираючись на відомі факти або необхідність отримання додаткової інформації.

Аналіз. Сутність його полягає у вивченні предметів чи явищ за окремими ознаками і відношеннями, у поділі на елементи, осмисленні зв'язків між ними.

Синтез. Полягає в уявному або практичному поєднанні виокремлених під час аналізу елементів або властивостей предмета в єдине ціле.

Порівняння. За його допомогою встановлюють спільні і відмінні ознаки предметів і явищ.

Узагальнення. Цей метод передбачає перехід від одиничного до загального, від менш загального до більш загального шляхом абстрагування від специфічного і виявлення притаманних явищам загальних ознак (властивостей, відношень тощо) при осмисленні понять, суджень, теорій.

Конкретизації. Допомагає перейти від безпосередніх вражень до розуміння сутності того, що вивчається: результати конкретизації постають у формі прикладів, схем, моделей тощо.

Виступ використовується для заохочення шерінгу ідеями та вільного мовлення в умовах навчання один в одного. Питання навколо певної тем обговорюється у групах і потім оприлюднюється з подальшою дискусією.

10. Ресурси і література

Основні

1. Дубей Ю.В. Дистанційний курс з дисципліни «Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції» на платформі Moodle для магістрів освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спеціальності D3 Менеджмент, 2026 рік. URI: <https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2935>

2. Дубей Ю.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції [Електронний ресурс] : конспект лекцій для здобувачів ступеня магістра освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спеціальності 073 Менеджмент. Дніпро : НТУ «ДП», 2026. 137 с.

3. Дубей Ю.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до проведення практичних занять та самостійної роботи для здобувачів освітнього ступеня магістра освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спеціальності D3 Менеджмент / Ю.В. Дубей ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2026. 76 с.

4. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навчально-методичний посібник / Н. О. Корнева, О. В. Гуріна. – Миколаїв : видавець Румянцева Г. В., 2022. – 112 с.

5. Зянько В. В. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навчальний посібник / Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Мельничук Д. П. – Вінниця : ВНТУ, 2021. 106 с.

6. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 368 с.

7. Задоя А. О. Міжнародні фінансові відносини: навчальний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. 161 с.

Додаткові

1. Косолапов А.Ф., Дубей Ю.В., Макурін А.А. Міжнародні фінансові процеси та іноваційні інструменти управління якістю в системі стратегічного менеджменту. *Актуальні питання економічних наук*. 2026. №22. <https://doi.org/10.5281/zenodo.20156462>

2. Shvets V., Ivanova M., Kharin S., Dubiei Y., Papizh Y. Crisis management of decarbonization processes in international operations: integration of change management and financial instruments. *Economics and organization of management*. 2026. (Jun. 2026). P. 283–296. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2026.2.25>.

3. Іванова М., Трифонова О., Баранець Г., Дубей Ю., Прохоренко Є. Антикризовий менеджмент як інструмент забезпечення економічної безпеки в контексті сталого розвитку та міжнародного маркетингу. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. 2026. №28(79(2)). С. 134–144. [https://doi.org/10.24025/2306-4420.79\(2\).2026.360016](https://doi.org/10.24025/2306-4420.79(2).2026.360016)

4. Shvets V., Kharin S., Dubiei Y., Papizh Y. Decarbonization project management: international economic integration, business analytics, technologies and sustainable development standards. *Сталий розвиток економіки*. 2025. №5 (56), 131-140. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-18>

5. Бардась А.В., Дубей Ю.В., Папіж Ю.С., Іванова М.І. Управлінський аналіз соціально-культурного середовища як складова бізнес-аналітики фірми. *Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту Науковий журнал*. 2025. № 2(34). С. 221–241. [https://doi.org/10.58253/2078-1628-2025-2\(34\)-015](https://doi.org/10.58253/2078-1628-2025-2(34)-015)

6. Пилипенко Ю.І., Дубей Ю.В. Міжнародний бізнес у системі трансферу технологій. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2022. № 1. С. 119-125. URL: <http://jnas.nbuiv.gov.ua/article/UJRN-0001389384>

7. Бардась А. В., Дубей Ю. В., Папіж Ю. С. Стратегічний менеджмент корпорацій як суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в умовах неопротекціонізму. *Економічний простір*. 2025. №208. С.175-181. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.208.175-181>

8. Дячек В.В., Колосовська О.Д., Оніщенко В.С. Особливості використання форм міжнародних розрахунків українськими підприємствами під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. № 21. С. 70-76. URL: <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/15.pdf>.

9. Остапенко Т. Г., Данілова Е. І., Попова Д. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції як складова корпоративного бізнесу. Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Економічні науки. Випуск 3 (70), 2023. С. 93-102. DOI: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/70-14>

10. Артиш В., Артиш Н., Артиш І. Обґрунтування принципів валютного регулювання. *Науковий збірник «InterConf»*. 2023. №154. С. 34–41. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/3296>

Інформаційні ресурси

1. Класифікатор іноземних валют та банківських металів [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 04.02.1998 № 34 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 28.04.2020, підстава - v0057500-20. – Текст. дані. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0521500-98#n15>.

2. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III зі змінами та доповненнями: станом на 29.05.2020. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.

3. Про валюту і валютні операції [Електронний ресурс]: Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII зі змінами та доповненнями: станом на 28.04.2020 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>

4. Про обіг векселів в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 05.04.2001 р. № 2374-III зі змінами та доповненнями: станом на 13.02.2020, підстава - 440-IX/ Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-III#Text> –

5. Про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 02.01.2019 № 1 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 08.02.2020, підстава - v0016500-20. – Текст. дані. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001500-19>.

6. Про транскордонне переміщення валютних цінностей [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 02.01.2019 № 3. – Текст. дані. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003500-19#Text>.

7. Про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 02 січня 2019 року № 5 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 29.08.2020, підстава - v0126500-20. – Текст. дані. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005500-19#Text>.

8. Про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 29.12.2000 № 520 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 16.07.2020, підстава - v0099500-20. – Текст. дані. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0152-01#Text>.

9. Про порядок здійснення банками операцій за акредитивами [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ 03.12.2003 № 514 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 16.07.2020, підстава - v0099500-20. – Текст. дані. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1213-03#Text>.

10. Про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ 15.12.2004 № 639 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 16.07.2020, підстава - v0099500-20. – Текст. дані. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0041-05#Text>.

11. Про порядок надання банками Національному банку України інформації щодо договорів, які передбачають виконання резидентами боргових зобов'язань перед нерезидентами-кредиторами за залученими резидентами кредитами, позиками [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ 02.01.2019 № 6. – Текст. дані. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0006500-19#n11>.

12. Про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів [Електронний ресурс]: Інструкція, затв. постановою Правління НБУ 12 листопада 2003 року №492 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 17.01.2020, підстава - v0007500-20. – Текст. дані. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03#Text>.

13. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів № 600 від 01.07.2007 р. [Електронний ресурс]: Правила Міжнародної торговельної палати: [веб-сайт інформаційно-аналітичної системи по законодавству України]. - Текст, дані. - URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=00GTQ81A59>.

14. Уніфіковані правила по інкасо № 550 від 01.01.1996 р. [Електронний ресурс]: Правила Міжнародної торговельної палати: [веб-сайт інформаційно-аналітичної системи по законодавству України]. - Текст, дані. - URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=057BN7B322&abz=83U7O>.

15. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

16. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
17. Офіційний сайт торгово-промислової палати України. URL: <http://www.ucci.org.ua/ua/main.html>
18. Головний веб-сайт Міністерства торгівлі та розвитку ООН (ЮНКТАД). URL: <https://unctadstat.unctad.org/EN/Index.html>
19. Відкриті дані Світового банку. URL: <https://data.worldbank.org/>
20. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
21. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org>
22. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс] / URL: www.minfin.gov.ua
23. Глосарії термінів, що використовуються в платіжних та розрахункових системах. Банк міжнародних розрахунків. Документи. URL: https://www.bis.org/cpmi/glossary_030301.pdf